

Förslag från Stockholm Konsult Samhällsbyggnad

Området bör gestaltas så, att ett intressant och vackert landskap åstadkommes som också fungerar för rekreation och utflykter. Vidare skall området utformas och skötas på ett sätt som främjar den biologiska mångfalden. Slutligen bör historiska avlagringar behållas så att spåren från äldre tider kan avläsas.

Följande föreslås:

- Det öppna landskapet utformas med tydliga lågpunkter så att våtmarker/fuktängar med olika karaktär skapas.
- De öppna markerna hävdas med hjälp av slätter eller bete.
- En utflykts- och rastplats anordnas centralt i området i anslutning till befintliga björkdungar.
- Fanjunkarbostället får en publik användning som främjar rekreation, gärna med inslag av naturpedagogik.
- Korsningen Djurgårdsbrunnsvägen-Kaknäsvägen-Hunduddsvägen, som är otydlig och svåröverblickbar, ges en ny utformning.
- En ny gångväg genom området iordningställs och vidare görs mindre kompletteringar av gångvägssystemet.
- Ridvägarna kan behöva kompletteras.

Vidare utredning föreslås avseende

- förutsättningar för och utformning av våtmark/fuktäng
- bevarande/borttagande av vallarna inom området.

Samråd

Kontorets tjänsteutlåtande i april 2000 med bilagt programförslag utarbetat av AB Stockholm Konsult och som kort beskrivits ovan sändes på remiss till berörda kommunala förvaltningar och intresseorganisationer samt till länsstyrelsen och försvaret. Remissvaren redovisas i sammandrag nedan. Kungliga Djurgårdens Förvaltning (KDF) har inte yttrat sig över det år 2000 utsända materialet. I stället har KDF:s synpunkter i skrivelse år 1999 redovisats.

De enligt kontoret viktigaste frågeställningarna att få synpunkter på gäller

- våtmark/fuktäng
- kulfångsvallarnas bevarande, särskilt vad avser den stora vallen
- anläggande av sk driving range för golf
- utökning av hästhagarna

- utrymme för vissa evenemang inom området i närheten av Kaknästornet
- användningen av Fanjunkarbostället.

Flertalet remissinstanser anser att förslaget att anlägga *våtmark* i någon form är bra. En klar majoritet finns också för att avlägsna den stora *kulfångsvallen*, däremot kan någon av de mindre vallarna vara kvar som minnesmärke efter den militära epoken. Anläggning för *golfverksamhet* accepteras däremot av endast en av de svarande. En viss majoritet för ökat utrymme för *hästbete* kan avläsas. Den övervägande delen anser inte att *evenemangsplatsen* i närheten av Kaknästornet skall behållas. Slutligen föreslås beträffande *Fanjunkarbostället* att upprustning sker för en publik användning som främjar rekreation.

Östermalms stadsdelsnämnd

Skjutvallar och andra arrangemang tillhörande skjutbanan tas bort.

En mindre *kulfångstvall* kan sparas.

Fanjunkarbostället sparas och rustas upp – verksamhet med publik inriktning som har anknytning till området.

Utveckla *friluftsliv och rekreation*.

Ingen golfbana.

Bevaka idrottsplatsens gränser.

Lekplats och cirkus kvar vid Kaknästornet.

Stadsbyggnadskontoret

Öppet och inbjudande fritids- och rekreationsområde.

Vackert *landskapsrum* viktigare än att skapa *våtmark*.

Skjutvallarna bör tas bort.

Bilfritt område.

Se över de *evenemang som ”skräpar”* ner området.

Bevaka att *hästporten* breder ut sig.

Positivt att spara *Fanjunkarbostället*.

Idrottsförvaltningen

Nuvarande *verksamheter av idrottskaraktär* bör vara kvar i nuvarande omfattning och med möjligheter till utveckling.

Om *transportväg* till Hunduddsvägen borttages måste ny tillfartsväg byggas från Kaknäsavägen och även ny upplagsplats iordningställas.

Önskemål om *nytt ridhus* på befintlig uteridbana söder om Hunduddsvägen.

Önskemål om *ny uteridbana* 25-35 meter x 60-70 meter och *nya rasthagar* på sammanlagt ca 3000 kvm norr om Hunduddsvägen.

Befintliga *ridstigar* binds samman.

Bevara *P-platsen* vid Hunduddsvägen.

Miljöförvaltningen

Fritids- och rekreationsområde.

Bibehålla och förstärka *ekologiska* kvaliteter.

Positivt återskapa *våtmark*.

Ej ökat utrymme för *ridsporten*.

Avvisa *golfanläggningar*.

Fanjunkarbostället bör få publik användning som främjar rekreationen.

Bilfritt område.

Drift och underhåll av våtmarken bör ingå i *skötselplanen*.

Stadsmuseum

Positivt att återställa *naturmark/våtmark*.

Ta bort stora *skjutvallen*.

Spara mindre spår av skjutverksamheten.

Informationstavla som berättar om områdets tidigare historia bör sättas upp.

Fanjunkarbostället har stort kulturhistoriskt värde – lämplig användning bör utredas.

Kulturhistorisk dokumentation bör göras av tidigare verksamhet och bebyggelse.

Hembygdsföreningen Östermalm

Fritids- och rekreationsområde, dock mera park- än naturkaraktär.

Fanjunkarbostället kan bli ett nytt ”Mor på höjden” (Hagaparken).

Kan tänka sig *minigolfbana* och *drivingrange*.

Låt *ridsporten* få erforderlig utbyggnad – trevligt med hästar.

Gångväg bör ligga närmare Hunduddsvägen (ej skära sönder stora fina området).

Djurgårdsbrunns trädgård bör skylas med buskar.

Vill även ha ett par *skidbackar*.

Utsiktsplatser för fågelskådare.

Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening

Skapa miljö för natur, park, kultur, fritid, rekreation och sport.

Ta bort stora *skjutbanevallen* – dock spara några mindre.

Fanjunkarbostället lämpligt som serverings- och servicehus med uthyrning av cyklar, minigolfklubbor och bouleklot.

Ej golfbana, kan dock tänka sig *boulebana*.

Tillåt ej *ridsporten* att breda ut sig.

Del av området kan bli *våtmark*.

Djurgårdens hembygdsförening

Integrera området i Djurgårdslandskapet – öppet landskap genom slåtter och bete dock utan hägnader.

Inga större *våtmarker*, ev små våtmarkspartier.

Inga vallar – ej spara raststuga och regnskydd.

Ta bort stadens *upplag*.

Fanjunkarbostället bör användas för friluftslivet eller som bostad.

Skridskopaviljongen bör rustas och kan ev flyttas för att användas som raststuga.

Stötta *ridverksamheten* med utökat hästbete.

Ej upplåta område vid Kaknästornet för *cirkus*.

Ekoparksfonden WWF/Förbundet för Ekoparken

Naturvård och *friluftsliv* prioriteras före arenor och golfbanor.

Alla *vallar* tas bort utom den lilla vid utflyktsplatsen och en invallning vid stora skjutbanans nordöstra del (kräldjur).

Mycket positiva till *våtmark* – vill delta i arbetet.

Inventering och *analys* måste göras före åtgärder på den *unika våtmarks- och hagmarksfloran*. Önskar medverka i framtagandet av en skötselplan – bör tas fram snarast.

Inga *nya vägar* eller *parkeringar*.

Flytta stadens *upplag*.

Ej godta att Djurgårdens IF överskridit sina gränser.

Absolut ingen *cirkus* och ingen *golf*.

Avveckla *äventyrslekplatsen*.

Kan acceptera ett begränsat naturbete för *hästar* – dock inga tävlingar.

Fanjunkarbostället rustas och får en publik användning som främjar rekreationen.

Kungliga Djurgårdens Förvaltning (yttrande –99)

En *utvecklingsplan (hävden)* bör tas fram innan ställning till områdets användning kan tas.

Intressant med *våtmark*.

Alla *vallar* tas bort.

Områdets samband med *Djurgårdsbrunn* måste tydliggöras.

Förråd och *upplag* tas bort.

Nya vägdragningar ska minimeras.

Golf är olyckligt då området ska användas av många.

Området vid Kaknästornet med parkeringsplatser och lek bör ses över.

Länsstyrelsen

Inga invändningar till kontorets förslag.

Ett för allmänheten *fritt tillgängligt naturområde*, där vegetationen bör behållas och utvecklas.

Viktigt att behålla områdets *öppna karaktär* – öppen våtmark kan vara lämpligt.

Det är angeläget att göra avvägningar mellan naturvårdens intressen och önskemål om olika aktiviteter.

De historiska avlagringarna bör utvecklas och förstärkas – ej bara bevaras.

Intresseanmälningar

Skjutbanans nedläggning har varit känd sedan flera år. Ett stort antal intresseanmälningar har inkommit till kontoret med önskemål om nyttjanderätt alternativt äganderätt till mark och byggnader för olika verksamheter med klar majoritet för anläggningar för golf.

Ett stort intresse har visats den husgrupp som utgör det s k Fanjunkarbostället som man önskar nyttja som bostad, i vissa fall i kombination med verksamhet av något slag.

De föreslagna verksamheterna/intresseområdena kan insorteras under nedanstående rubriker.

- Pedagogisk verksamhet   Förskolor med alternativ pedagogik, friskola, exkursionsverksamhet m m
- Kulturell verksamhet   Musik, utställningar, galleri
- Servering   Kafé i anslutning till annan verksamhet, restaurang
- Boende   Vandrarhem, pensionat
- Hantverk   Glasmästeri, sadelmakeri
- Hästar   Turridning, körning med häst och vagn, hästhagar, hästpolo
- Hundar   Hunddagis, kennel, utbildning
- Golf   Flertalet föreslår s k driving range, enstaka även s k pitch and put.

Intresseanmälningarna har inkommit under en längre tid. Aktualiteten för de tidigast inkomna har inte undersökts i detta skede. När beslut fattats om riktlinjer för användningen av Kaknäsområdet kommer kontoret att kontakta de intressenter som kan komma ifråga.